

Antibioticavrij

Het kan als alles goed voor elkaar is

Antibioticavrij produceren is mogelijk, zo blijkt uit onderzoek van ASG. Voorwaarden zijn dat de veestapel bij het bedrijf en de veehouder past, de dieren veel weerstand hebben en niet overvraagd worden. Maar het vergt wel veel van het management.

Voor het onderzoek naar antibioticavrij produceren is uitgegaan van gegevens van negen biologische bedrijven met melkkoeien waar beperkt of geen antibiotica wordt gebruikt. Sommige veehouders krijgen voor het niet of beperkt gebruik van antibiotica een hogere melkprijs, anderen doen het uit idealistische overwegingen en vinden dat het biologisch zo hoort. Ze gebruiken geen antibiotica zodat er geen resistentieopbouw is en de dieren een hogere weerstand krijgen. Bijkomend voordeel is dat er geen enkele kans meer is dat melk met antibiotica (per ongeluk) in de tank komt. Alleen daardoor al neemt de rust op het bedrijf toe.

Het productieniveau op de bedrijven varieert van 5000 tot 7500 kg melk per lactatie. De bedrijven halen de productie voor een groot deel uit ruwvoer; de hoeveelheid krachtvoer is beperkt en bestaat voor een deel uit eigen graan. De veehouders weiden veelal onbeperkt in een groot deel van het jaar. Op alle bedrijven worden mineralen bijgevoerd.

Om een veestapel te krijgen die bij de omstandigheden op het bedrijf past, wordt gekruist. Naast de basisrassen fh en mrij maken de bedrijven gebruik van jersey, montbéliarde, brown swiss, blaarkop, fleckvieh en angler. Gemiddeld zijn de koeien bij afkalven 4.09 jaar en op vijf bedrijven zijn ze zelfs ouder dan vijf jaar. Het percentage vaarzen op de bedrijven

varieert van 14 tot 38, de afkalfleeftijd van de vaarzen van 23 tot 31 maanden.

Meer koeien met hoog celgetal

Bij klinische mastitis worden koeien extra goed uitgemolken en wordt het kwartier gemasseerd met uiermint. Soms krijgt de koe homeopathische middelen of kruiden of probeert de veehouder door energetisch balanceren de koe weer gezond te krijgen. Als het kwartier niet geneest en de koe verder gezond is, wordt er wel eens een koe met antibiotica behandeld of wordt de koe driespeen gemaakt. Bedrijven die een bonus op de melkprijs krijgen, voeren met antibiotica behandelde dieren af.

In tabel 1 is een vergelijking gemaakt in het percentage koeien met een hoog celgetal op bedrijven die antibioticavrij produceren en bedrijven uit Koeien & Kansen. Gemiddeld heeft op de antibioticavrije bedrijven 36 procent van de koeien bij droogzetten een hoog celgetal, op het Koeien & Kansen-bedrijf is dat 30 procent. Na het afkalven daalt dat op de antibioticavrije bedrijven tot 32 procent en op de Koeien & Kansen-bedrijven tot 16 procent. Binnen beide groepen zijn er grote verschillen tussen bedrijven.

Lage productie bij droogzetten

Veehouders die antibioticavrij produceren, streven naar een lage productie bij

Vragen?

Gidi Smolders

Voor vragen over dit artikel kunt u aanstaande maandag tussen 12.00 en 13.00 uur telefonisch contact opnemen met de auteur(s) door te bellen naar: 0320-238238

droogzetten en wachten soms tot koeien zichzelf bijna droogzetten. Dat wordt gestimuleerd door één keer per dag te melken en een schraal rantsoen te voeren. Een korte of geen droogstand en een lagere productie in de volgende lactatie nemen de veehouders daarbij op de koop toe. Ze gebruiken beperkt homeopathische droogzetters en in een uitzonderingsgeval antibiotica.

Jongvee

Op vier van de negen bedrijven blijven de kalveren tot wel drie maanden bij de koe lopen. Zieke kalveren komen nauwelijks voor. Kalveren met longontsteking krijgen antibiotica. Bij stierkalveren, die toch niet biologisch afgezet worden, wordt eerder antibiotica toegepast dan bij vaarskalveren. De uiergezondheid van de vaarzen bij afkalven is vergelijkbaar met die op gangbare bedrijven: ongeveer 80 procent van de vaarzen heeft een celgetal beneden de 150.000.

Veel weiden, goede klauwen

Voetbaden zijn niet populair op deze groep bedrijven. Koeien lopen veel in de weide en hoeven wat productie betreft niet 'op de tenen te lopen'. De meeste klauwaandoeningen worden met alleen bekappen verholpen. Bij mortellaro en tussenklauwontsteking krijgen de dieren geen antibiotica, wel krijgen ze andere gangbare en homeopathische middelen.

Ing. A. A. Smolders, onderzoeker ASG

Tabel 1 – Percentage hoogcelgetalkoeien bij droogzetten en na afkalven

groep	antibioticavrije bedrijven		Koeien & Kansen-bedrijven	
	bij droogzetten	bij afkalven	bij droogzetten	bij afkalven
gemiddeld	36	32	30	16
beste bedrijf bij droogzetten	20	19	15	16
beste bedrijf bij afkalven	34	19	27	11
slechtste bedrijf bij droogzetten	47	37	50	24